
AREND JAN REIJERS

20 DECEMBER 1867 - KAMPEN - 1 MEI 1943

Toen ik in 1940 in mijn geboortestad terugkeerde en mijn zoo geheel ander werk op het archief zou beginnen, bekeek Reijers mij die eerste maanden als een oude ijsbeer, die een vreemd jong in zijn hol aantreft. Het duurde gelukkig maar kort. Weldra gaf hij de fakkel met vertrouwen over en zijn waardeerende woorden en zijn daadwerkelijke steun, waren mij in die eerste moeilijke maanden een kostelijke ruggesteun.

Als hij eenmaal zijn hart gegeven had aan iemand of iets, stond hij er voor met heel zijn persoon. Vanzelfsprekend had hij daardoor als selfmade man ook „les fauts de ses qualités”. Hij kon star, koppig en onbillijk zijn, vooral in zijn oordeel over personen. Maar over zaken was er altijd met hem te praten en voor steekhoudende argumenten zwichtte hij ridderlijk en met zwier. Hij apprecieerde een eigen meening en een eigen opvatting. En wanneer je dan met hem stond voor een oud bouwwerk, een oude gevel en zijn handen teekenden de contouren in de lucht na en zijn explicieerende stem kreeg die klank van bezieling, die ik zoo goed leerde kennen, dan was het verwonderlijk te weten, dat die man op andere oogenblikken kon opstuiven om een onbenullige kleinigheid.

Ook hem overviel de oorlog als iets ontzettends en onwaarschijnlijks. Zijn hart bloedde bij het vele dat vernield werd, vernield moest worden in deze Titanenstrijd. De eenige oplossing leek hem het uitroeien van alle Duitschers en daarbij zwaaide zijn wandelstok als een dreigend zwaard in het rond. Ook hierin was hij afdoend en onverbiddelijk.

Wanneer ik in die jaren in de pikdonkere Boven Nieuw-

straat voor zijn huisdeur stond en met moeite de bel had gevonden, hoorde ik hem aankomen door de gang en hoewel hij mij verwacht had, klonk zijn stem kortaf en brommerig als van een snauwende beer: „Wie 's daar?” Na de geruststellende verzekering van goed volk, werden het slot omgedraaid en de groote knippen weggeschoven en zag ik hem staan in het schemerlicht van de zoo spaarzaam blauwverlichte hal, breed en vierkant in z'n huisjasje, met een kleine grijze pet op het hoofd, die hij ook thuis droeg. Bij de kachel gezeten op zijn oude plaats en de spaarzaam bewaarde sigaar in den brand gestoken (later het kwalijk riekende inlandsche product) ont-dooide hij. Dan was hij niet de bulderende oud-hoofdopzichter, die ook voor zijn ondergeschikten een dikwijls hardhandige of liever grootmondige manier van aanpakken had gehad, maar dan kwam de zoeker naar Schoonheid boven, die onder die schijnbaar ruwe bolster verborgen zat.

Want in die dikwijls zoo grimmig lijkende man was een groot, gevoelig kind gebleven, dat geen grooter vreugde kende dan bloemen plukken op de velden van kunst en schoonheid, geen genotvoller uren dan van gedachten te wisselen als in spel over schilderijen en teekeningen, over bouwkunst en het vele geziene op met zorg voorbereide reizen. Dan was hij in z'n element. Dan werd de pet afgelegd en kwamen zijn boeken op tafel, dan toonde hij ter illustratie van zijn betoog zijn talrijke schetsboeken van zwerftochten langs de oude Zuiderzeesteden en door Holland, Oost Friesland en België. Dan verdween ook het dikwijls te harde uit zijn blauwe oogen en steeg het bloed hem naar de wangen van enthousiasme en meesleepende vervoering.

Zoo wil ik zijn beeld hier voor u levend houden: een man, die met deze liefde in zich veel, ontzettend veel deed en bereikte voor Kampen en zijn bewoners bij het behoud van schoonheid en eigen aard in deze gemeente. Alleen hiervoor reeds heeft hij recht op ons aller groote dankbaarheid. Vooral van hen, die evenals hij, meerendeels in stilte arbeiden aan het

bewaren van onvervangbaar cultuurgoed, om dit zoo goed mogelijk te behoeden en over te geven aan het nageslacht.

Laten wij om zijn herinnering te eeren de door hem met zooveel vertrouwen overgerekte fakkel brandende houden, gevoed door dezelfde liefde waaraan ook Arend Jan Reijers zijn geheele leven gewijd heeft.

Mr E.

